

**Forslag til endret metode om vilkår for leverandører av
balansetjenester og vilkår for balanseansvarlige**

**i samsvar med artikkel 18 nr. 1 i kommisjonsforordning
(EU) 2017/2195 om fastsettelse av retningslinjer for ba-
lansering av elektrisk kraft**

Endringer som følge av overgang til 15 minutters oppløsning
i intradag og reservemarkedene.

Høring 1. mars 2024

Innholdsfortegnelse

Artikkel 2 Tidsplan for implementeringen	3
Artikkel 11 Markedstidsenhet	3
Artikkel 61 Frister for aktiveringsmarkedet for mFRR	3
Artikkel 67 Feil! Bokmerke er ikke definert.	
Artikkel 77 Frister for aktiveringsmarkedet for mFRR-D	5
Artikkel 93 Balanseavregningsperiode	5
<i>Artikkel 94</i> Beregning av ubalanser	5

Fortale, punkt (4) slettes:

(4) Vilkårene fastsetter en balanseavregningsperiode på 60 minutter frem til gjennomføring-en av bestemmelsene i EB artikkel 53 nr. 1. I EB art. 53 nr. 1 er balanseavregningsperioden fastsatt til 15 minutter med en gjennomføringsdato senest tre år fra ikrafttredelses-dato for EB. RME har. Det henvises til RME-godkjent søknad om midlertidig dispensasjon fra kravet i henhold til EB artikkel 62 nr. 2 bokstav d.

Artikkel 2 erstattes med følgende:

Artikkel 2

Tidsplan for implementeringen

Disse vilkårene skal være fullt iverksatt i januar 2025 ~~31. desember 2024~~. Disse vilkårene blir bindende for Statnett når de er godkjent av RME. Dokumentet er ikke direkte bindende for aktørene, men Statnett skal sikre at vilkårene i dette dokumentet blir gjort gjeldende i avtaler mellom Statnett og leverandører av balansetjenester og balanseansvarlige. Statnett skal publisere avtalene senest en måned før de tas i bruk.

Artikkel 11 erstattes med følgende:

Artikkel 11

Markedstidsenhet

Markedstidsenheten for alle markedene beskrevet i disse vilkårene skal være 15 ~~60~~-minutter, ~~med følgende unntak: Markedstidsenhet for budgivning og aktivering i aktiveringsmarkedet for mFRR i kapittel 5 er 15 minutter.~~

Artikkel 61 erstattes med følgende:

Artikkel 61

Frister for aktiveringsmarkedet for mFRR

1. Åpningstid for bud i aktiveringsmarkedet for mFRR er tirsdager kl.10.00 for påfølgende uke, men bud vil først bli offisielt akseptert av Statnett etter at resultatet for døgnet er kunngjort, normalt rundt kl.13.00 dagen før driftsdøgnet.
2. Frist for å gi bud i aktiveringsmarkedet for mFRR er kl. 21.30 dagen før driftsdøgnet.

3. Lukketid skal være 45 minutter før hver markedstidsenhet driftstid.
4. Etter budgivningens lukketid skal budene være bindende og kan ikke oppdateres eller trekkes.
5. Ved dokumenterbare og relevante tekniske feil har leverandør av balansetjenester anledning til å trekke bud senere enn lukketid.

Artikkel 67 erstattes med følgende:

Artikkel 67

Fastsettelse av pris i aktiveringsmarkedet for mFRR

1. mFRR-prisen fastsettes i EUR/MWh, separat for opp- og nedregulering per budområde, basert på marginalpris. ~~Prisen settes per 60 minutter med lik pris for alle markedstidsenheter i en time.~~
2. Planlagte aktiveringer optimaliseres basert på en felles nordisk budliste, mens direkteaktiveringer optimaliseres basert på en nasjonal budliste. Det innebærer at mFRR-prisen kan bli ulik mellom de nordiske budområdene selv om det er ledig overføringskapasitet på grunn av direkteaktiveringer. I tillegg er alle prosesser nasjonale i fallback-situasjoner.
3. Alle behov Statnett kan løse gjennom aktivering av mFRR i prisrekkefølge i forbindelse med ordinære aktiveringsprosesser, vil være prissettende for mFRR. Dette gjelder både balansereguleringer og systemreguleringer.
4. I tillegg gjelder det:
 - a. oppreguleringspris for mFRR må være høyere eller lik budområdets pris i døgnet,
 - b. nedreguleringspris må være lavere eller lik budområdets pris i døgnet.
5. Statnett benytter områdepris for døgnet som mFRR-pris når ingen regulering er foretatt i en eller begge retninger.
6. Ved overgang mellom sommertid og normaltid fastsetter Statnett mFRR-priser som normalt, mens man opererer med 23- og 25-timers døgnet i mFRR-markedet.

Artikkel 77 erstattes med følgende:

*Artikkel 77***Frister for aktiveringsmarkedet for mFRR-D**

1. Åpningstid for bud i aktiveringsmarkedet for mFRR-D er etter at resultatet fra døgnet er kunngjort, normalt rundt kl.13.00 dagen før driftsdøgnet.
2. Frist for å gi bud i aktiveringsmarkedet for mFRR-D er innen kl. 21.30 dagen før driftsdøgnet.
3. Lukketid skal være 45 minutter før hver **markedstidsenhet driftstid**.
4. Etter lukketid skal budene være bindende og kan ikke oppdateres eller trekkes.
5. Ved dokumenterbare og relevante tekniske feil har leverandør av balansetjenester anledning til å trekke bud etter lukketid.

Artikkel 93 i erstattes med følgende:

*Artikkel 93***Balanseavregningsperiode**

Balanseavregningsperioden skal være på **15 60** minutter.

Artikkel 94 i Vedlegg i erstattes med følgende

*Artikkel 94***Beregning av ubalanser**

1. Følgende volum skal inngå ved beregning av ubalanse for hver balanseansvarlig, for hver balanseavregningsperiode og hvert ubalanseområde:
 - a. Endelig posisjon,
 - b. Tildelt volum,
 - c. Ubalansejustering.
2. Endelig posisjon skal anses som summen av den balanseansvarliges interne og eksterne kommersielle handelsplaner.

3. Det tildelte volumet for hver balanseansvarlig skal anses som summen av:
 - a. Produksjon og forbruk som måles med en registreringsfrekvens tilsvarende balanseavregningsperioden
 - b. Beregnet volum for produksjon og forbruk som måles med en registreringsfrekvens som avviker fra balanseavregningsperioden
 - c. Beregnet differanse mellom innmating og uttak i et nettavregningsområde
4. Ubalansejustering for hver balanseansvarlig fra reguleringsobjekt som inngår i den balanseansvarliges balanseansvar, skal anses som summen av aktivert volum for følgende:
 - a. Balansetjenester for balanse- og systemregulering:
 - i. mFRR
 - ii. aFRR
 - iii. FCR
 - iv. mFRR-D
 - v. Aktivert volum innebefatter også aktiveringer utført for ovennevnte balanse-tjenester med bakgrunn i vanskelig driftsituasjon, fallback o.l.
 - b. Systemtjenester som benyttes for å minske deterministiske frekvensavvik:
 - ~~vi. Produksjonsglatting~~
 - vii. ~~Produksjonsflytting~~/periodeskift
 - ~~viii. Kvartersflytting~~
5. Balanseansvarliges ubalanse skal beregnes for hver balanseavregningsperiode og ubalanseområde som differansen mellom endelig posisjon, tildelt volum og ubalansejustering.